

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/235/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315207007
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2315207007.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., IČO: 47 234 679, so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín, proti žalovanému: V. V., narodený X.X.XXXX, bytom U.. L. Q. XXXX/X, V., o zaplatenie 823,02 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 10C/322/2015-73 zo dňa 16.5.2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

2. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol, že k návrhu (žalobe) žalobca pripojil úverovú zmluvu č. 4205022498 zo dňa 7.5.2012, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobcom žalovanému vo výške 299,- Eur na nákup tovaru Samsung. Podľa Hlavy 8 ÚP, § 1 zmluvné strany sa popri ÚZ dohodli aj na uzatvorení Zmluvy o RÚ. Klient je oprávnený čerpať RÚ opakovane, prostredníctvom karty za podmienok stanovených v týchto ÚP. §3 Zmluva o RÚ sa stáva platnou podpisom ÚZ a účinnou okamihom aktivácie karty. Ak nie je karta riadne a včas aktivovaná v lehote 3 mesiacov od zaslania karty klientovi, uplynutím tejto lehoty je Spoločnosť oprávnená vykonať blokáciu karty. § 4 Zmluvné strany si dohodli úverový rámec 500,- Eur. Listinou zo dňa 28.6.2013 žalobca vyzval žalovaného k splateniu celého úveru čerpaného na základe úveru č. 6210100752 poskytnutého na základe úverovej zmluvy č. 4205022498 v dôsledku omeškania žalovaného s úhradou záväzkov, a to najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy na účet žalobcu. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad bolo zistené, že na meno žalovaného bola výška úveru 1350,- Eur zo zmluvy podpísanej dňa 7.5.2012 uskutočnených niekoľko výberov. Podľa zmluvných podmienok, ktoré neboli žalovaným podpísané, išlo pravdepodobne o výbery s kartou. Žalobca na výzvu súdu nereagoval, ktorou sa dotazoval vysvetlenia prečo je výška úveru 1350,- Eur, keď v zmluve bol úver 299,- Eur a v VOP úverový rámec 500,- Eur. Z podaného odporu žalovaným je zrejmé, že si je vedomý len dlhu v spojitosti so zakúpením telefónu na splátky.

3. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že nevyhovel žalobe, keď vykonaným dokazovaním nemal preukázanú jej dôvodnosť. Žalobca predloženými listinnými dôkazmi nepreukázal, že účastníci konania (strany) uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej by žalobca poskytol žalovanému úverový rámec a žalovaný by čerpal finančné prostriedky žalobcu. Súd prvej inštancie plne

úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal písomne odvolanie žalobca prostredníctvom svojho splnomocnenca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie a rozhodne o náhrade trov konania, eventuálne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie žalobca odôvodnil ustanoveniami § 205 ods. 2 písm. d), § 205 ods. 2 písm. f) a § 205 ods. 2 písm. a) v spojitosti s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h) a f) Občianskeho súdneho poriadku. V odvolaní žalobca uviedol, že z návrhu (zo žaloby) a z úverovej zmluvy vyplýva, že bol okrem úverovej zmluvy č. 4205022498 uzatvorený aj revolvingový úver č. 6210100752 uvedený v zmluve takto: Spoločnosť a klient podpísi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú a) zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej je klient oprávnený čerpať úver prostredníctvom platobnej karty, b) záväzkový vzťah z právneho dôvodu VIČ podľa Hlavy 16 ÚP, c) dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP. Z listiny s názvom „Výpis čerpania, splátok a úhrad“ jednoznačne vyplýva, akú sumu žalovaný z úveru čerpal (1.329,62 eur) a akú sumu zaplatil (512,32 eur). Úverový rámec, z ktorého čerpal žalovaný sa môže na základe žiadosti klienta navýšiť avšak aj bez žiadosti o navýšenie čerpania úveru s úverovým rámcom 500 eur so splácaním žalovaného dopĺňajú finančné prostriedky a je možné aj vyššieho čerpania úveru po doplnení finančných prostriedkov, nakoľko to charakter takéhoto úveru umožňuje. Súd prvej inštancie mal podľa názoru žalobcu z dôkazov jasne preukázané, že žalovaný čerpal viac, ako splatil a tak, aj napriek tomu, aby vyhovel žalobe v plnom rozsahu na základe tvrdení, že nemal dostatočné dôkazy, mohol posúdiť, že ide o bezdôvodné obohatenie a žalovaný by mal vrátiť rozdiel medzi čerpanou sumou a zaplatenou sumou, nakoľko by si zmluvné strany mali vydať vzájomné plnenia, a to v súlade s § 457 Občianskeho zákonníka. Ak mal súd prvej inštancie za to, že zmluva bola neplatne uzatvorená, mal posúdiť možnosť vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko mal listinnými dôkazmi preukázané, že k nemu zo strany žalovaného došlo.

5. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania odvolania, aktuálne § 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania odvolania, aktuálne § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - účastníkom (§ 201 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania odvolania, aktuálne § 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania odvolania, aktuálne § 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania odvolania, aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d), písm. f), písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h), písm. f) Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania odvolania, ktoré majú ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. f), h), b) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 823,02 eur s príslušenstvom. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dostatočne

zistil skutkový stav, či na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a či právne správne posúdil jeho nárok.

9. Podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 823,02 eur s príslušenstvom a trovy konania. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nepreukázania uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej by žalobca poskytol žalovanému úverový rámec a žalovaný by čerpal finančné prostriedky žalobcu. Žalobca nesúhlasil s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 7.5.2012 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená Úverová zmluva č. 4205022498, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobcom žalovanému v celkovej výške 299 eur. Súčasťou uvedenej úverovej zmluvy bolo aj dojednanie zmluvných strán, v zmysle ktorého zároveň uzatvárajú aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej je klient (v konaní j žalovaný) oprávnený čerpať peňažné prostriedky prostredníctvom platobnej karty. Neoddeliteľnou súčasťou uvedenej úverovej zmluvy sú aj Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - Duo, kde v Hlave 8., v § 3 je uvedené, že zmluva o revolvingovom úvere sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamihom aktivácie karty a v § 4 je uvedené, že zmluvné strany si dohodli úverový rámec vo výške 500 eur. Podľa výpisu čerpania, splátok a úhrad vyhotoveného žalobcom žalovaný čerpal dňa 29.10.2012 sumu 150 eur výberom z bankomatu, dňa 29.10.2012 sumu 150 eur výberom z bankomatu, dňa 3.11.2012 sumu 3,50 eur platbou kartou, dňa 3.11.2012 sumu 10 eur výberom z bankomatu, dňa 3.11.2012 sumu 20 eur výberom z bankomatu, dňa 3.11.2012 sumu 1,84 eur platbou kartou, dňa 5.11.2012 sumu 20 eur výberom z bankomatu, dňa 5.11.2012 sumu 150 eur výberom z bankomatu, dňa 5.11.2012 sumu 10 eur výberom z bankomatu, dňa 5.11.2012 sumu 150 eur výberom z bankomatu, dňa 6.11.2012 sumu 670 eur prevodom hotovosti na účet, t. j. spolu v sume 1.335,34 eur, a vykonal úhrady dňa 26.11.2012 v sume 12,26 eur, dňa 30.11.2012 v sume 0,06 eur a dňa 14.8.2013 v sume 500 eur, t. j. spolu v sume 512,32 eur. Výzvou zo dňa 25.11.2014 vyzval žalobca žalovaného k zaplateniu dlžnej čiastky v celkovej výške 1.295 eur najneskôr v lehote 7 dní odo dňa odoslania tejto výzvy. Žalobca sa na základe plnenia zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru domáha v konaní zaplatenia sumy 823,02 eur s príslušenstvom, keď podľa tvrdení v žalobe poskytol žalovanému revolvingový úver vo výške 1.329,62 eur, ktorý poskytnutý úver mu žalobca vrátil len vo výške 506,60 eur.

11. Súd prvej inštancie na právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o úvere a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

12. Podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa Čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

14. Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

16. Podľa § 389 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

17. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze sp. zn. III. ÚS 119/03-30 zo dňa 16.9.2003. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (nález sp. zn. IV. ÚS 115/03-14 zo dňa 3.7.2003).

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko z jeho obsahu nemožno jednoznačne vyvodiť, akými úvahami sa súd prvej inštancie stupňa pri hodnotení dôkazov riadil, z ktorých dôkazov vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a ako vec právne posúdil, ako to vyžadovalo ustanovenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (majúce ekvivalent v ustanovení § 220 ods. 2 aktuálne účinného Civilného sporového poriadku).

19. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strán, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného ustanovenia § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (aktuálne ustanovenie § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku), pričom strane musí dať odpoveď na podstatne zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo strany a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je podstatnou náležitosťou každého rozhodnutia súdu. Citované zákonné ustanovenie treba chápať aj z hľadiska práv strany na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Georgiadis v. Grécko z 29.5.1997, Higgs v. Francúzsko z 19.2.1998). Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a Čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny stav (uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 209/04-9 zo dňa 23.6.2004).

20. Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie s vyššie uvedenými kritériami je zrejme, že súd prvej inštancie sa nimi dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nie sú zrejme pre rozhodnutie súdu relevantné myšlienkové postupy a úvahy, ktoré viedli súd prvej inštancie k neakceptovaniu argumentácie žalobcu čo do právneho nároku, ktorý súd prvej inštancie zamietol. Pokiaľ nie je zrejme, aký právny záver o skutkovom stave veci urobil súd prvej inštancie v rozsúdenej veci, teda aký tzv. skutkový stav podrobil právnej kvalifikácii, keď odôvodnenie jeho rozsudku obsahuje iba zoznam čiastkových skutkových zistení a úvahu súdu, že „vykonaným dokazovaním nemal preukázanú dôvodnosť návrhu (žaloby)“ s odkazom na príslušné zákonné ustanovenie, bez odôvodnenia vzťahu medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri

hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, je potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

21. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia po strohom konštatovaní skutkových zistení na základe ním popísaných listinných dôkazov (nie všetkých), a ďalej po citovaní zákonných ustanovení konštatuje nedôvodnosť návrhu v celom rozsahu, keďže „žalobca predloženými listinnými dôkazmi nepreukázal uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej by žalobca poskytol žalovanému úverový rámec a žalovaný by čerpal finančné prostriedky žalobcu“. Tu odvolací súd musí poukázať na to, že v posudzovanom prípade odôvodneniu napadnutého rozsudku chýba, resp. nie je možné z neho zistiť vyššie uvedené pre rozhodnutie súdu prvej inštancie podstatné a relevantné skutočnosti, pričom súd prvej inštancie dostatočne určitým spôsobom nevysvetlil ani svoje právne úvahy, keď v danom prípade nejde o situáciu, kedy by právne riešenie bez ďalšieho vyplývalo zo zákonného textu. Súd prvej inštancie v rámci právneho posúdenia v odôvodnení napadnutého rozsudku ani nevysvetlil, prečo ním citované zákonné ustanovenie použil (z odôvodnenia nie je zrejmé, či ho vôbec aplikoval) a zároveň ich obsah nevyložil a to v tom zmysle, aby strana pochopila vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením v konaní o prejednávanej veci a prečo teda logicky a zákonite museli byť citované zákonné ustanovenia použité. Okrem toho súd prvej inštancie v niektorých častiach i nesprávne vec právne posúdil tým, že síce konštatoval neuzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere, avšak neaplikoval náležitú právnu normu (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka) a vec podľa týchto hľadísk ani právne nevyhodnotil, nadväzne na čo potom i nedostatočne zistil skutkový stav vo vzťahu k výške čerpaných peňažných prostriedkov a výške vrátených peňažných prostriedkov.

22. Rozsudok všeobecného súdu musí obsahovať odôvodnenie preukázateľne vychádzajúce z objektívneho postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu pre rozhodnutie. Ak sa všeobecný súd v odôvodnení rozsudku patrične nezaobera zásadnou argumentáciou strany (tu žalobcu zhrnutého i v jeho odvolaní) a ústavne akceptovateľným spôsobom sa s ňou nevysporiada, treba absenciu argumentácie súdu v tomto smere považovať za prejav arbitrárnosti a porušenia základného práva podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

23. Odvolací súd je pri preskúmvaní odvolaním napadnutého rozhodnutia zásadne viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi, vyplýva z toho mimo iného to, že pri preskúmvaní správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie môže prihliadať len k tým dôvodom, ktoré odvolateľ v odvolaní označil, nie je viazaný rozsahom odvolania len v prípadoch uvedených v ustanovení § 379 písm. a), b), c) Civilného sporového poriadku (nejde o daný prípad), pričom však vždy musí prihliadnuť k vadám týkajúcich sa procesných podmienok, i keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

24. Podľa § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

25. Z citovaného ustanovenia procesného predpisu potom vyplýva, že odvolací súd musí vždy rešpektovať procesno-právne vady konania pred súdom prvej inštancie. Takéto vady musia byť vždy v bezprostrednom vzťahu k možnosti nesprávnosti výsledku konania. Kedy o takúto procesnú vadu ide, je vecou posúdenia konkrétneho prípadu.

26. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie si napokon ani nesplnil povinnosť vyjadrenú v ustanovení § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase konania pred súdom prvej inštancie (majúce ekvivalent v ustanovení § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku), keď počas vedenia pojednávania neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné.

27. Podľa ustanovenia § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

28. Z dôvodu predvídateľnosti postupu súdu a tým aj práva na spravodlivý súdny proces bola v ustanovení § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 zakotvená povinnosť samosudcu uviesť účastníkom rozsah sporných a nesporných skutočností a dokazovania. Toto oboznámenie má prebehnúť po úvode prvého pojednávania. Účastníkovi mala tým byť vytvorená možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tomu prispôsobiť uplatňovanie - realizáciu svojich procesných oprávnení. Predvídateľnosť rozhodnutia a jeho účinkov je rovnako významná ako iné procesné postuláty; princípy legitímneho (oprávneného) očakávania a predvídateľnosti rozhodnutia súdu sú totiž súčasťou právnej istoty - pojmového znaku právneho štátu.

29. Ako to vyplýva z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 16.5.2016 vo veci pred súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie si svoju povinnosť v zmysle citovaného ustanovenia § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 nespĺnil a neinformoval o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania (ani neinformoval v zmysle ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, ako sa mu javí právne posúdenie veci), pričom podľa názoru odvolacieho súdu tu nie je právne významným, či sa v konkrétnej veci strana o sporných skutočnostiach aj skutočne dozvedela (pre možnosť ďalšieho postupu predpokladaného zákonom stačí už len možnosť daná, napr. aj nedostavením sa riadne predvolanej strany, resp. jej zástupcu, na pojednávanie bez ospravedlnenia neprítomnosti dôležitým dôvodom oprávňujúcim žiadať aj o odročenie pojednávania).

30. Spravodlivým prejednaním veci je totiž také súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/94 zo dňa 10.5.1994 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je potom porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

31. S poukazom na uvedené je zrejmé, že pokiaľ súd prvej inštancie nespĺnil zákonom uloženú povinnosť postupovať v zmysle citovaného ustanovenia § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, v dôsledku čoho vydal pre strany nepredvídateľné a prekvapivé rozhodnutie, odňal tým stranám možnosť konať pred súdom a porušil ich právo na spravodlivý proces. Zákonnému postupu súdu prvej inštancie by podľa odvolacieho súdu korešpondoval len taký stav, keby bolo v zápisnici o pojednávaní výslovne uvedené, že poučovacia povinnosť súdu podľa ustanovenia § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 splnená bola. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 18/2010 zo dňa 17.2.2011 v nedodržaní postupu podľa ustanovenia § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 bolo treba vidieť procesnú nesprávnosť, ktorá so zreteľom na individuálne okolnosti v preskúmvanej veci (II. ÚS 261/2006) viedla k zmareniu účelu sledovaného týmto zákonným ustanovením a neprispela k predvídateľnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie. Stranám sa tak nevytvorila možnosť, aby k tomu, s čím ich mal súd prvej inštancie oboznámiť, prispôsobili ich ďalší procesný postup v konaní. Táto procesná vada je odstrániteľná len zrušením rozhodnutia vydaného v konaní, v ktorom k nej došlo. Obdobné stanovisko opakovane zaujal i Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo 236/2010 a sp. zn. 2Cdo 78/2012.

32. Konanie pred súdom pritom musí zabezpečiť pre strany spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair proces). Na zabezpečenie tejto ochrany priznával Občiansky súdny poriadok, aktuálne priznáva Civilný sporový poriadok, účastníkovi (stranám) viaceré procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcich.

33. Občiansky súdny poriadok účinný v čase konania na súde prvej inštancie, rovnako aktuálne účinný Civilný sporový poriadok, stál / stojí na zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdu. Predvídateľné je pritom také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že strany by nemali byť zaskočené možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho,

aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy.

34. Preto pokiaľ súd prvej inštancie zamietol žalobu, pričom sa dôsledne neriadil príslušnými zákonnými ustanoveniami a zákonným spôsobom nepostupoval podľa ustanovenia § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, týmto nesprávnym postupom zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, aktuálne § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

35. S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku zrušil v celom rozsahu vrátane závislého výroku o náhrade trov a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

36. Povinnosťou súdu prvej inštancie, ktorý je pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku), bude opätovne vec prejednať za stavu dodržania postupu opísaného vyššie, v ktorom odstráni procesné pochybenie (ktorého nedostatok spôsobil aj nutnosť zrušenia jeho rozsudku, a to už podľa aktuálne účinného Civilného sporového poriadku (§ 181 ods. 2, § 182), následne znova posúdiť žalobou uplatnený nárok vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku a potom vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

37. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).